

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 022517 21 Увп 2
Бања Лука, 14.7.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхиње Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби мр В. С. из Б., заступане по пуномоћнику М. А. адвокату из Б., (у даљем тексту: тужила), против рјешења број и 26.2.2018. године Скупштина град Б. (у даљем тексту: тужена), у предмету разрешења дужности директора јавне установе, одлучујући о захтјеву тужиле за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 022517 21 У 2 од 16.3.2021. године, у нејавној сједници одржаној дана 14.7.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 022517 21 У 2 од 16.3.2021. године се укида и предмет враћа на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта, којим се тужила, дипломирани педагог, разрјешава дужности директора ЈУ Центар за социјални рад Б., а због усвојеног Посебног извјештаја Одјелења за културу, туризам и социјалну политику Града Б. о стању у тој јавној установи, које рјешење је коначно и биће објављено у „Службеном гласнику Града Бањалуке“. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиле за накнаду трошкова управног спора, као и подношења захтјева за ванредно преиспитивање претходне пресуде истог суда број 11 0 У 002517 18 У од 4.11.2019. године, којом је такође била одбијена тужба против оспореног акта а која пресуда је укинута пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 022517 20 Увп од 3.2.2021. године и предмет враћен истом суду на поновно одлучивање.

Одбијање тужбе у побијаној пресуди, образложено је разлозима да је оспорени акт, који је донесен у поновном поступку у извршењу раније пресуде истог суда број 11 0 У 021108 17 У од 30.1.2018. године којом је раније рјешење тужене поништено, правилан јер је донесен на основу Посебног извјештаја Одјелења за културу, туризам и социјалну политику Града Б. о стању у ЈУ Центар за социјални рад Б. (у даљем тексту: Посебан извјештај), у којем су евидентиране бројне неправилности, а након извршених стручних налаза Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске, односно Комисије тог министарства за стручни надзор над радом наведене јавне установе, за које неправилности је наложено да се отклоне а чије отклањање није услиједило. У побијаној пресуди је при томе наведено да је слиједећи упуте које је дао Врховни суд Републике Српске у пресуди број 11 0 У 022517 20 Увп од 3.2.2021. године којом је укинута претходна пресуда нижестепеног суда у истом управном спору, суд поново испитао све расположиве чињенице и доказе, који представљају основ за

доношење оспореног акта у смислу одредбе члана 29. став 1. ЗУС-а, којом одредбом је прописано да суд рјешава спор, по правилу на подлози чињеница које су утврђене у управном поступку, у ком смислу је нижестепени суд закључио да то значи да су суду на располагању све чињенице које су утврђене у управном поступку а не само оне које су садржане у оспореном акту, па како суд није утврђивао чињенично стање утврдио је да је оспорени акт законит. То из разлога што многобројне чињенице на темељу којих су утврђене многобројне неправилности, чији резултат је разрјешење тужиле, указују да је оспорени акт правилан, имајући у виду да је одговорност тужиле неспорна, јер је она руководилац јавне установе и као таква дужна да се брине о правилном и законитом раду те установе. Суд је констатовао да је тужилца несумњиво била обавијештена о радњама Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске и уоченим неправилностима у поступцима регулисања личних односа, као и непровођењу поступака и неприбављању мишљења стручних радника и стручних тимова који су у ту сврху оформљени, као и о чињеници да се не одржавају усмене расправе и не доносе управни акт о начину регулисања личних односа родитеља и дјецe, а и континуираном непоступању по налогу другостепеног органа, при чему записници Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске свједоче о поступку непотпуног усвојења дјецe без родитељског старања, који се одвијао супротно одредбама Породичног закона. Суд је додао да у прилог разрјешењу тужиле иде и чињеница да Извјештај и Програм о пословању наведене јавне установе нису усвојени од стране Одбора за здравство, школство и социјалну заштиту Скупштина град Б. на сједници тог одбора од 12.6.2017. године, на којој сједници је присуствовала и тужилца, па тако да тај извјештај и програм о пословању нису ни разматрани на сједници тужене, како је то и прописано Пословником Скупштина град Б.. Будући да тужена као оснивач јавне установе има овлашћење да разријеша дужности лице, које том установом супротно закону и подзаконским актима руководи, суд је закључио да је правилно одлучено оспореним актом, сходно чему се не могу прихватити приговори тужиле да у образложењу оспореног акта нису наведене утврђене незаконитости рада те установе, те да није описан начин гласања а и како су одборници тужене гласали, те да се и не види у чему се огледа одговорност тужиле, а све из разлога што такво произвољно приговарање се не може супротставити конкретним чињеницама утврђеним у поступку, који је претходио тужилином разрјешењу, које чињенице су изнијели сви укључени субјекти у рад те установе, а и надређени па и сам оснивач, а нарочито запослени у тој установи којима је непосредно руководила тужилца.

Благовремeним захтјевом за ванредно преиспитивање (у даљем тексту: захтјев) тужилца оспорава законитост побијане пресуде, из основа садржаног у члану 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) који се односи на повреду правила поступка која је била од утицаја на правилност побијане пресуде. Истиче да суд није уважио упуте из пресуде Врховног суда Републике Српске број 11 0 У 022517 20 Увп од 3.2.2021. године којом је уважен захтјев тужиле за ванредно преиспитивање претходне пресуде нижестепеног суда и та пресуда укинута, па тако да је супротно тим упутама нижестепени суд побијаном пресудом поново одбио тужбу против оспореног акта, иако је оспорени акт донесен уз повреду правила поступка из члана 197. став 2. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП) јер у образложењу оспореног акта нису наведене утврђене незаконитости рада јавне установе, нити на основу чега је она као директор те установе одговорна за те неправилности, а у вези са чим је Врховни суд Републике Српске закључио да у конкретном случају није било основа да нижестепени суд фактички сам утврђује чињенично стање, што је једино могао на усменој расправи или преко једног члана судског вијећа или замолбеног суда, а на које примједбе Врховног суда се нижестепени суд у побијаној пресуди потпуно оглушио. Предлаже да се побијана пресуда преиначи, тако да се тужба уважи и оспорени

акт поништи, а тужена обавезе да јој надокнади трошкове управног спора у износу од 2.193, 75 КМ, са законском затезном каматом од 3.3.2021. године, а и трошкове састава предметног захтјева по пуномоћнику адвокату у износу од 1.516,25 КМ.

Тужена није дала одговор на предметни захтјев, док је у одговору на захтјев који је претходио доношењу поменутог пресуде Врховног суда Републике Српске којом је укинута пресуда нижестепеног суда број 11 0 У 022517 18 У од 4.11.2019. године, навела да је оспорени акт правилан, подржавајући разлоге које је нижестепени суд навео у тој претходној пресуди.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, као и остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Побијана пресуда је захваћена повредама поступка, које спречавају оцјену њене законитости, сходно чему се мора укинути.

Наиме, побијана пресуда је донесена у извршењу поменутог пресуде овог (Врховног суда) број 11 0 У 022517 20 Увп од 3.2.2021. године којом је уважен захтјев тужиле за ванредно преиспитивање пресуде нижестепеног суда број 11 0 У 022517 18 У од 4.11.2019. године и та пресуда нижестепеног суда (којом је одбијена тужба против оспореног акта) укинута и предмет враћен на поновно одлучивање. У тој пресуди Врховног суда је констатовано да у образложењу оспореног акта нису наведене утврђене незаконитости рада поменутог јавне установе, а и на основу чега је тужилца као директор те установе одговорна за те неправилности односно незаконитости, сходно чему образложење оспореног акта не садржи разлоге о одлучним чињеницама, чиме су учињене повреде правила поступка из члана 197. став 2. ЗОУП-а. При томе је и наведено да тужена у поновљеном поступку није поступила у складу са упутама из раније пресуде истог суда број 11 0 У 021108 17 У од 30.1.2018. године (којом је поништено раније рјешење тужене из истих разлога) у чијем извршењу је донесен оспорени акт. Такође је Врховни суд у поменутој пресуди којом је укинута претходна пресуда нижестепеног суда, истакао да иако у образложењу оспореног акта нема разлога о одлучним чињеницама, нижестепени суд је у образложењу те претходне пресуде навео разлоге због којих сматра да су били испуњени услови за разрјешење тужиле дужности директора јавне установе, чиме је тај суд фактички утврђивао чињенично стање, што је могао учинити једино на усменој расправи или преко једног члана судског вијећа или преко другог замолбеног суда, у смислу члана 29. став 3. ЗУС-а, па како није тако поступио, а имајући у виду да суд у смислу става 1. тог члана ЗУС-а спор рјешава по правилу на подлози чињеница које су утврђене у управном поступку, које чињенице неспорно и нису наведене у образложењу оспореног акта нити су дати јасни разлози о тим чињеницама, та претходна пресуда нижестепеног суда је донесена повредама правила поступка, тако да је укинута и предмет враћен на поновно суђење.

И поред тако јасних упута у наведеној пресуди Врховног суда, нижестепени суд се у побијаној пресуди оглушио о те упуте, што тужилца у предметном захтјеву оправдано истиче, јер је нижестепени суд поново закључио да је оспорени акт правилан, занемарујући примједбе овог (Врховног суда) изнесене у поменутој пресуди којом је укинута претходна пресуда нижестепеног суда број 11 0 У 022517 18 У од 4.11.2019. године и предмет враћен истом суду на поновно суђење.

При томе је нижестепени суд у побијаној пресуди погрешно и протумачио одредбу члана 29. став 1. ЗУС-а, према којој суд рјешава спор, по правилу на подлози

чињеница које су утврђене у управном поступку, закључивши да суду на располагању стоје све чињенице које су утврђене у управном поступку а не само оне које су садржане у оспореном акту, иако је већ у поменутој пресуди Врховног суда указано да образложење оспореног акта не садржи разлоге о одлучним чињеницама, чиме су учињене повреде правила поступка из члана 197. став 2. ЗОУП-а.

Сходно таквом неправилном тумачењу поменуте одредбе ЗУС-а, нижестепни суд је у образложењу побијане пресуде поново навео разлоге због којих сматра да су били испуњени услови за разрјешење тужиље дужности директора јавне установе, чиме је поново фактички утврђивао чињенично стање, а што је, како је то већ објашњено, могао учинити једино на усменој расправи или преко једног члана судског вијећа или преко другог замолбеног суда, у смислу члана 29. став 3. ЗУС-а, на шта је већ указано у поменутој пресуди Врховног суда у чијем извршењу је нижестепени суд донио побијану пресуду, што значи да је побијаном пресудом нижестепени суд занемарио повреде правила поступка на које је указано у пресуди Врховног суда, у чијем извршењу је и донесена побијана пресуда.

Стога, како је побијана пресуда донесена повредама правила поступка, које су од утицаја на доношење законите и правилне одлуке, предметни захтјев тужиље се, на основу одредаба члана 40. став 1. и 3. ЗУС-а уважава, побијана пресуда укида и предмет враћа на поновно суђење.

При томе ће нижестепени суд одлучити и о свим трошковима поступка, укључујући трошкове предметног захтјева, као и трошкове подношења претходног захтјева за ванредно преиспитивање пресуде нижестепеног суда број 11 0 У 022517 18 У од 4.11.2019. године, а на основу одредбе члана 397. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, у даљем тексту: ЗПП), који закон се сходно члану 48. ЗУС-а примјењује у управном спору на питања која нису регулисана ЗУС-ом.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Ђурковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић